

Ministerstvo životního prostředí
odbor fondů EU

Č.j.: MZP/2026/330/15

Zápis z 8. řádného zasedání Monitorovacího výboru Operačního programu Životní prostředí 2021–2027, konaného v Iris Hotelu Eden, Vladivostocká 2, Praha 10, 3. prosince 2025 od 12:45 do 16:20, přestávka 14:15 – 14:45.

Seznam přítomných členů - viz prezenční listina.

Oficiální program zasedání:

1. Úvodní slovo
 - Ing. Jan Kříž, předseda Monitorovacího výboru
 - zástupce Evropské komise
2. Projednání a schválení změny Programového dokumentu OPŽP 2021–2027
3. Projednání a schválení změny Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2021–2027
4. Předběžné hodnocení finančního nástroje – oblast VHI
5. Projednání a schválení hodnoticích kritérií Specifického cíle 1.3 – opatření 1.3.9 Investice do modernizace vzdělávacích environmentálních center zaměřených na změnu klimatu
6. Informace o evaluačních aktivitách OPŽP
7. Roční komunikační plán OPŽP 2021–2027 na rok 2026 a přehled proběhlých aktivit za rok 2025
8. Zjednodušené metody vykazování nákladů
9. Výhled na programové období 2028+
10. Různé
 - Informace o naplňování základních podmínek relevantních pro OPŽP 2021–2027
 - Informace o stížnostech či podnětech na porušování Listiny základních práv EU a Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením
11. Závěr

Úvodní slovo

Jednání zahájil *předseda* Monitorovacího výboru Operačního programu Životní prostředí (OPŽP) 2021–2027 (MV) *Jan Kříž, vrchní ředitel řízení sekce ekonomiky životního prostředí*

(dále jen *předseda*), představil projednávané podkladové dokumenty a důvody jejich předložení. Předseda potvrdil, že MV je usnášeníschopný – ze 40 členů bylo v době zahájení jednání 34 členů přítomno. V průběhu jednání se dále stav měnil s příchodem a odchodem členů MV. Usnášeníschopnost byla zachována po celou dobu jednání, kdy probíhalo schvalování materiálů. V souladu s Jednacím řádem předseda navrhl schvalování materiálů MV konsenzem, v případě neshody hlasováním. Členové MV s návrhem souhlasili.

Monitorovací výbor OPŽP 2021–2027 schválil program tohoto zasedání.

Katarina Hobzová (EK) poděkovala za pozvání a příkladnou organizaci MV. Uvedla, že zástupci EK jsou průběžně v kontaktu s řídicím orgánem, i co se týče přípravy MV s cílem včasného vyjasnění pozic k předkládaným a projednávaným bodům programu. Dále poděkovala řídicímu orgánu za zvládnutí úlohy hostitele při setkání environmentálních a řídicích orgánů z členských států Evropské unie (ENEA-EMA)¹ v říjnu tohoto roku v Praze a vyzdvihla pozitivní dopad takovýchto akcí na celkovou prezentaci České republiky i na zviditelnění úspěšných projektů podpořených z OPŽP 2014-2020 a OPŽP 2021-2027 v Evropě.

Předseda (Ministerstvo životního prostředí (MŽP)) informoval o stavu programu. V roce 2026 se plánují vypisovat poslední výzvy, aktuálně jsou připravovány výzvy v oblasti energetických úspor a obnovitelných zdrojů energie, výzva na finanční nástroj v oblasti vodovodů a kanalizací a výzvy ve specifickém cíli 1.3. Upozornil, že finanční prostředky jsou již téměř všechny alokovány do projektů. Jedná se o pozitivní signál do budoucího programového období, kdy bychom chtěli pro životní prostředí získat finanční prostředky alespoň ve stejné výši, jako máme v současném období. Zdůraznil, že životní prostředí je plné závazků, které vyplývají z evropské legislativy, přičemž současně se jedná o projekty, které přinášejí makroekonomické efekty, které jsou důležité z pohledu zdraví obyvatel a snížení environmentálních rizik. Zdůraznil, že podpořené projekty jsou kvalitní, smysluplné a zároveň efektivní.

Projednání a schválení změny Programového dokumentu OPŽP 2021–2027

Jaroslav Michna (MŽP) informoval o stavu implementace programu a změnách provedených v Programovém dokumentu OPŽP 2021–2027. Uvedl, že na základě připomínek a po dohodě s EK bylo do Programového dokumentu doplněno, že na projekty, kterým je poskytnuta podpora ve formě finančního nástroje, se neaplikují podmínky Přílohy č. 3 Programového dokumentu, s tím, že požadavky všeobecného principu znečišťovatel platí zůstávají platné a budou naplňovány.

Předseda doplnil, že pozitivní směr, který v současné době program vykazuje, není samozřejmostí. Již v minulosti se ukázalo, že pokud nastanou nepředvídatelné vnější okolnosti, původně optimistický směr programu se může zkomplikovat. Dále doplnil informace k provázanosti navržených realokací a plánovaných výzev. Vysvětlil nově navrženou úpravu týkající se aplikovatelnosti Přílohy č. 3 v rámci finančního nástroje v oblasti vodohospodářské infrastruktury.

¹ [European Network of Environmental Authorities - Managing Authorities](#)

Štěpán Chalupa (Komora obnovitelných zdrojů energie (Komora OZE)) poděkoval za vysvětlení a podotkl, že odůvodnění navrhovaných realokací jsou relevantní. Podtrhl, že Komora OZE podporuje jak oblast úspor energie, když je v nich zahrnuta i dotace na OZE, tak i finanční nástroje. Kvitoval plánované vyhlášení výzvy na tepelná čerpadla ve SC 1.2. Dále vznesl dotaz ohledně přesunu prostředků do SC 1.4 a SC 1.1.

Jaroslav Michna (MŽP) reagoval, že přesuny týkající se SC 1.4 jsou navrhovány z důvodu optimalizace financování finančního nástroje ve SC 1.4, který má být dle platného Programového dokumentu financován z FS, EFRR pro přechodové regiony a EFRR pro méně rozvinuté regiony. Cílem je, aby v rámci tohoto finančního nástroje byl jen jeden zdroj financování, a to FS. Proto jsou navrženy jak přesuny ze SC 1.4 do SC 1.1 a 1.3 (EFRR), tak ze SC 1.2 a 1.6 do SC 1.4 (FS). Přesuny jsou tedy navrženy různými směry, přičemž výše alokace na finanční nástroj zůstává po realokacích stejná. Dále vysvětlil, proč je navržena realokace ze SC 1.4 právě do SC 1.1.

Dan Jiránek (Svaz měst a obcí ČR) – poděkoval za využití finančních nástrojů. Zmínil kapacitu pro materiálové využití odpadu, kde upozornil na tristní situaci v oblasti textilu. Obce sbírají odděleně textil ve velkém množství, ale ceny se zvyšují několikanásobně a několikrát ročně. V ČR není nikdo, kdo by tento textil zpracovával. Zdůraznil potřebu vyšší finanční podpory v tomto segmentu, což by vedlo k ulehčení finanční zátěže obcím. Dále upozornil na segment teplárenství a rizika vypnutí elektráren a tepláren ze strany některých majitelů na konci roku 2026, případně začátkem roku 2027, kdy obce budou potřebovat peníze na financování nějakého záložního zdroj tepla.

Předseda reagoval informací, že z Národního programu Životní prostředí byla vysána provozní výzva na recyklaci textilu, a to jak v režimu odpadů, tak v režimu předcházení vzniku odpadů. Na další podporu posílení kapacity zařízení na zpracování textilního odpadu není v OPŽP s ohledem na výši zázávkování programu v současné době prostor.

Vlastislav Kotrč (MŽP) doplnil informaci, že v rámci OPŽP byly podpořeny dva projekty na zpracování textilního odpadu a podpora je možná i v rámci finančního nástroje SC 1.5, kde je zpracování textilního odpadu zařazeno do kategorie s vyšší mírou dotační podpory. V rámci Národního programu Životní prostředí je nově vyhlášena výzva na provozní podporu pro společnosti zajišťující sběr a zpracování textilu, která by měla pomoc překlenout období, než bude zaveden systém EPR.

Barbora Fürstová (Sdružení místních samospráv) zdůraznila potřebu zafinancovat zpracovatelská zařízení vzhledem k neúměrnému nárůstu cen kontejnerů na sběr textilu v obcích, který nadále pokračuje. Upozornila, že se v ČR roky budoval systém sběru textilu, zejména v systému RE-USE, avšak nyní obce od tohoto systému upouštějí z důvodu obrovských nákladů.

Ivo Kropáček (Rada vlády pro NNO) potvrdil, že se jedná o neúnosnou situaci. Dlouho v předstihu se vědělo o povinnosti třídit textil v obcích, ale nebylo vyřešeno její financování. Zdůraznil obecnou zásadu týkající se všech odpadů, tedy výrobce - znečišťovatel platí,

a dále potřebu zavedení více systémů EPR. Uvedl, že dočasně by bylo vhodné přenést tuto zátěž na výrobce.

Petr Havelka (Česká asociace odpadového hospodářství) také potvrdil, že systém je v současné době ekonomicky, ale i environmentálně nefunkční. Navrhl povinnost povinného třídění ve všech obcích legislativně zrušit až do doby zavedení EPR systému. Zdůraznil, že EPR vždy platí lidé a jedná se vlastně o další formu daní za odpady. V současnosti celý systém přináší obrovské náklady pro obce.

Předseda uvedl, že zasedání MV není místo, kde lze tento problém vyřešit a znovu zopakoval, že v OPŽP nejsou volné finanční prostředky k vyhlášení nové výzvy pro oblast třídění textilního odpadu. V současné době lze využít výzvu na finanční nástroj SC 1.5 OPŽP.

Barbora Fůrstová (Sdružení oboru vodovodů a kanalizací) poděkovala za finanční nástroj ve SC 1.4, který bude v návaznosti na novou směrnici o čištění městských odpadních vod velmi žádoucí. Potvrdila, že na nastavení finančního nástroje spolupracují. S ohledem na množství projektových dokumentů, které je nezbytné získat a doložit při administraci žádosti, navrhuje, aby byly požadavky výzvy zveřejněny dříve, než se samotná výzva vyhlásí, aby se příjemci mohli včas připravit.

Předseda dodal, že pan ředitel Michna bude mít samostatnou prezentaci přímo k finančnímu nástroji SC 1.4.

Monitorovací výbor OPŽP 2021–2027 schválil aktualizaci Programového dokumentu pro OPŽP 2021–2027. Členové Monitorovacího výboru OPŽP 2021–2027 udělují Řídícímu orgánu mandát k zapracování úprav, které byly nad rámec zaslaných podkladů projednány nebo vyplynuly z 8. zasedání Monitorovacího výboru OPŽP 2021–2027, do Programového dokumentu.

Projednání a schválení změny Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2021–2027

Jitka Švecová (Státní fond životního prostředí ČR (SFŽP ČR)) představila změny Pravidel pro žadatele a příjemce podpory, vč. navýšení paušální sazby na pokrytí nákladů na administraci projektových schémat Agentury ochrany přírody a krajiny ČR z 11,67 % na průměrných 14,25 % při současném snížení přímých nákladů, přičemž tato sazba je uvedena v Příloze č. 3 a č. 18a Pravidel pro žadatele a příjemce podpory.

Monitorovací výbor OPŽP 2021–2027 schválil 13. verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory – část B 1.2 Procesy a pravidla pro hodnocení a výběru projektů, C.1 Přehled rozdělení alokace prostředků EU, C.5 Způsobilost výdajů, C.7.3 Princip významného nepoškození environmentálních cílů a prověřování infrastruktury z hlediska klimatického dopadu, kapitoly D Specifické cíle a opatření a část příloh k Pravidlům pro žadatele a příjemce: č. 03, č. 15a, č. 18a a č. 22, přičemž úpravy vycházející z revizí Programového dokumentu jsou schváleny za předpokladu, že příslušné revize Programového dokumentu budou schváleny Evropskou komisí. Členové Monitorovacího výboru OPŽP 2021–2027 udělují Řídícímu orgánu mandát

k zapracování úprav, které byly nad rámec zaslaných podkladů projednány nebo vyplynuly z 8. zasedání Monitorovacího výboru OPŽP 2021–2027, do Pravidel pro žadatele a příjemce podpory.

Předběžné hodnocení finančního nástroje (FN) – oblast VHI

Jaroslav Michna (MŽP) představil za ŘO předběžné posouzení finančního nástroje – oblast VHI.

Předseda doplnil, že finanční nástroj v oblasti VHI je možné vnímat také jako testovací výzvu pro tuto oblast i s ohledem na další programové období. Uvedl, že čistírny odpadních vod podpořené prostřednictvím finančního nástroje budou muset splňovat přísnější podmínky revidované směrnice o čištění městských odpadních vod, přičemž další podmínky výzvy se nastavují. Potvrdil, že i na projekty podané v rámci finančního nástroje se bude vztahovat nástroj udržitelnosti.

Katarína Hobzová (EK) potvrdila, že finanční nástroj vznikl díky realokaci z IROP a OP TAK, kterou EK schválila 5. srpna letošního roku. Zdůraznila, že nastavení FN ve vztahu k Příloze č. 3 k Programovému dokumentu – tzv. podmínky přijatelnosti VH projektů a principu udržitelnosti VH infrastruktury bylo předmětem několika diskusí mezi ŘO a EK. Přípravu FN opětovně uvítala, protože EK systematicky propaguje lepší využití FN, a podpořila, aby výzva byla v roce 2026 spuštěna co nejdříve s cílem otestování implementace FN.

Monitorovací výbor OPŽP 2021–2027 vzal na vědomí Předběžné posouzení finančního nástroje FN OPŽP – oblast VHI.

Projednání a schválení hodnoticích kritérií Specifického cíle 1.3 – opatření 1.3.9

Michal Slezák (SFŽP ČR) představil hodnoticí kritéria Specifického cíle 1.3, opatření 1.3.9 „Investice do modernizace vzdělávacích environmentálních center zaměřených na změnu klimatu“.

Předseda doplnil, že v roce 2026 bude v rámci opatření SC 1.3.9 vyhlášena výzva na vybavení a pomůcky pro exteriér a interiér, včetně terénních úprav exteriérů.

Filip Pospíšil (MMR) se dotázal, zda kritéria obsahují zvýhodnění určité cílové skupiny či zda jsou zaměřena i regionálně.

Michal Slezák (SFŽP ČR) reagoval, že o regionálním kritériu se vzhledem k zaměření podpory neuvažovalo. Žadatelů není mnoho a kdo má zájem, má reálnou šanci dotaci získat.

Michal Medek (Rada vlády pro NNO) doplnil, že alokace předchozích výzev nebyly vyčerpány, teritoriální zaměření kritéria není z tohoto pohledu relevantní.

Monitorovací výbor OPŽP 2021–2027 schválil představená hodnoticí kritéria OPŽP 2021–2027.

Informace o evaluačních aktivitách OPŽP

Denisa Ammerová (MŽP) představila Evaluační plán OPŽP a informovala o evaluačních aktivitách v OPŽP.

Monitorovací výbor OPŽP 2021–2027 schválil aktualizaci Evaluačního plánu Operačního programu Životní prostředí 2021–2027.

Roční komunikační plán OPŽP 2021–2027 na rok 2026 a přehled proběhlých aktivit za rok 2025

Eva Richtrová (MŽP) představila Roční komunikační plán OPŽP 2021–2027 na rok 2026 a přehled proběhlých aktivit za rok 2025.

Předseda poděkoval za odvedenou práci. Zdůraznil nezbytnost mediální komunikace environmentálních témat a dosažených efektů, a to nejen v rámci aktuálního programového období, ale i v souvislosti s úspěšným ukončením programu za období 2014–2020.

Jitka Seitlová (Senát parlamentu ČR) doplnila, že prezentace ukázala nejen velký rozsah odvedené práce a aktivit, ale i to, že je stále osloven stejný okruh lidí. Navrhla prezentovat projekty nejen jako ekologické, ale i jako významné ekonomické aktivity s dopadem na úspory a život občanů. Doporučila posílit mediální komunikaci, zejména v hlavních zpravodajských pořadech, aby se téma dostalo k širší veřejnosti.

Předseda souhlasil, že je důležité prezentovat realizované aktivity nejen přes ekologické cíle, ale i prostřednictvím makroekonomických efektů. Program Nová zelená úsporám je příkladem, jak tyto úspěchy prezentovat vůči veřejnosti.

Katarina Hobzová (EK) potvrdila, že by se měly komunikovat výsledky projektů i prostřednictvím jejich ekonomického přínosu, přičemž upozornila, že pro všechny sektory životního prostředí není tento způsob komunikace vždy možný (typicky ochrana přírody a biodiverzity). Důležitá je srozumitelnost pro veřejnost. Opětovně vyzdvihla příklady úspěšných českých projektů podpořených z OPŽP 2014–2020 a OPŽP 2021–2027 zaměřených na opatření zadržování vody včetně přírodě blízkých opatření, které byly prezentovány během exkurze i členům ENEA-EMA.

Pavel Štěrba (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR)) doplnil, že je nutné více zdůrazňovat ekosystémové služby a postupně je začlenit do strategií, i když je to složitější a vyžaduje to spolupráci s partnery.

Monitorovací výbor OPŽP 2021–2027 schválil Roční komunikační plán OPŽP 2021–2027 pro rok 2026.

Zjednodušené metody vykazování nákladů

Martin Kubica (SFŽP ČR) informoval o zjednodušených metodách vykazování nákladů.

Jaroslav Michna (MŽP) doplnil, že v rámci zjednodušených metod vykazování musí být projekt nejprve celý dokončen, až teprve následně se proplácí, což má negativní dopad např. při plnění pravidla N+3. Projekty financované prostřednictvím tohoto nástroje budou tedy k plnění pravidla N+3 přispívat s určitým zpožděním, avšak jejich zpoždění ve vykazování je aktuálně kompenzováno rychlým čerpáním u vodohospodářských projektů a kotlíkových dotací. Uvedl, že se financování prostřednictvím zjednodušených metod vykazování osvědčilo, avšak upozornil, že plošné uplatnění není možné.

Katarina Hobzová (EK) dodala, že zjednodušené metody vykazování a financování nesouvisející s náklady jsou považovány za přemostění do programového období 2028+, které podle zveřejněných návrhů EK bude aplikovat tzv. *performance based model*. Česká republika je jeden z asi poloviny členských států, který zjednodušené metody vykazování aktivně využívá a díky jejich brzkému nastavení, už během negociace programu, má tedy nyní unikátní zkušenost s jejich implementací, o kterou se může podělit v rámci debat k nastavení dalšího programového období na evropské úrovni. Zároveň požádala o informace týkající se porovnání zjednodušených metod vykazování využitých v OPŽP a v Národním plánu obnovy.

Martin Kubica (SFŽP ČR) uvedl, že porovnání OPŽP a Národního plánu obnovy ukazuje, že rozdíl není v administraci, ale zejména v nastavení pravidel na začátku každého programu. Potvrdil, že rozdíly mezi metodami vykazování budou EK nasdíleny. Doplnil, že hodnota koeficientu K2 byla již dvakrát upravována, a to zejména v reakci na turbulentní výkyvy ve výši inflace v minulých letech. Problémem je neflexibilní možnost úpravy podmínek, pokud je nutné podmínky v průběhu implementace upravit.

Jaroslav Michna (MŽP) doplnil, že zjednodušené metody vykazování přinášejí velké úspory v oblasti administrace a jsou tak oblíbené u příjemců, ale jejich správné nastavení je klíčové. Špatně nastavená pravidla mohou vést k neatraktivním programům, jak ukazují zkušenosti z jiných států. Vyjednávání s Evropskou komisí je složité a může být časově náročné.

Jana Moravcová (Rada vlády pro NNO) informovala, že neziskový sektor a obce oceňují zavedení zjednodušených metod vykazování, které výrazně snížily administrativní bariéry a usnadnily zapojení do projektů. Přesto je důležité, aby příjemci dodržovali právní předpisy, aby se předešlo problémům v budoucnu.

Předseda dodal, že se plánuje využití zjednodušených metod vykazování i v novém programovém období. Metody jsou vhodné zejména pro projekty typu veřejných budov, zatímco u velkých revitalizací vodních toků či velkých protipovodňových opatření jsou obtížně použitelné. Díky zjednodušení, které zjednodušené metody vykazování přinesly, se nyní rozběhly i menší přírodovědné projekty, o které nebyl v minulém programovém období tak velký zájem.

Pavel Štěrba (AOPK ČR) doplnil, že implementace projektového schématu SC 1.6 je na dobré cestě, ale některá opatření vyžadují individuální přístup a komplexní dokumentaci. Zjednodušené metody vykazování nelze aplikovat plošně, přesto je směr správný a využívá standardy péče o přírodu a krajinu.

Dan Jiránek (Svaz měst a obcí ČR) se dotázal, zda by bylo možné zavést automatické koeficienty pro úpravu financování podle oborové inflace (např. mzdy, pohonné hmoty, stavební materiály), aby reakce na cenové výkyvy byla rychlejší a flexibilnější.

Jaroslav Michna (MŽP) odpověděl, že u přírodních projektů se náklady řeší přes náklady obvyklých opatření na národní úrovni. Inflační koeficienty byly zvažovány u energetických projektů, ale jejich praktické fungování by bylo složité. Požádal o podporu ze strany EK při úpravě pravidel veřejné podpory, kdy některé typy veřejných podpor nebylo možné využít v rámci projektového schématu AOPK ČR. Uvedená úprava by zvýšila absorpční kapacitu projektového schématu.

Petra Kolářová (MŽP) doplnila, že náklady obvyklých opatření se každoročně aktualizují, včetně zohlednění inflace, a letos proběhla i mimořádná aktualizace v pololetí.

Předseda shrnul, že automatické koeficienty pro úpravu financování podle oborové inflace jsou dobrým podnětem, který by zkrátil reakční dobu a zvýšil předvídatelnost pro žadatele.

Výhled na programové období 2028+

Sandra Illínová (MMR–NOK) představila aktuální informace o přípravě programového období 2028+.

Předseda zdůraznil, že je i do budoucna potřeba zachovat možnost poskytování dotací na jednotlivých resortech, které mají odborné kompetence. Centralizace rozhodování by byla nevhodná, jak ukázaly negativní zkušenosti z minulosti.

Sandra Illínová (MMR–NOK) potvrdila, že Česká republika má stabilní implementační strukturu, která přispívá k úspěšnému čerpání evropských fondů. Není cílem ji měnit, ale zachovat odpovědnost řídicích orgánů za plnění cílů a komunikaci s příjemci, i když se formát programů změní.

Různé

- **Informace o naplňování základních podmínek relevantních pro OPŽP 2021–2027**

Denisa Ammerová (MŽP) informovala o naplňování základních podmínek relevantních pro OPŽP.

Monitorovací výbor OP ŽP 2021–2027 bere na vědomí dokument Monitoring naplňování základních podmínek k 28. 2. 2025.

- **Informace o stížnostech či podnětech na porušování Listiny základních práv EU a Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením**

Denisa Ammerová (MŽP) informovala o skutečnosti, že MŽP neobdrželo žádnou stížnost či podnět týkající se porušování Listiny základních práv EU ani Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením.

Závěr

Předseda na závěr poděkoval členům MV za aktivní účast, pozval je na příští jednání, které bude výjezdní a uskuteční se 12. – 13. května 2026, a ukončil jednání.

Zapsala: Ing. Šárka Fajkoš, odd. monitoringu a evaluací fondů EU

Ověřil: Mgr. Jiří Petřivalský, vedoucí odd. monitoringu a evaluací fondů EU

Ověřil: Ing. Jaroslav Michna, ředitel odboru fondů EU

Schválil: Ing. Jan Kříž, vrchní ředitel sekce ekonomiky životního prostředí